104. MEKTUP

١٠٤ - ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الرَّابِعُ وَالْمِائَةُ اِلَى الْحَضَرَاتِ ذَوِى الْبَرَكَاتِ حَضْرَةِ الْمَخْدُومْ زَادَهْ الْخَواجهْ مُحَمَّدِ سَعِيدِ وَحَضْرَةِ الْمَخْدُومْ زَادَهْ الْخَواجهْ مُحَمَّدِ مَعْصُومِ فِي بِشَارَتِهِمَا بِالْوُصُولِ اِلَى بَعْضِ الْمَرَاتِبِ ﴾

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى لَمْ يَكْتُبِ الْاَوْلَادُ الْكِرَامُ مُنْذُ مُدَّةٍ شَيْئًا مِنْ اَحْوَالِهِمُ الظَّاهِرَةِ وَالْبَاطِنَةِ وَلَعَلَّ ذٰلِكَ بِسَبَبِ طُرُوِّ النِّسْيَانِ وَالذُّهُولِ عَنْ حَالِ الْمَهْجُورِينَ بِوَاسِطَةِ تَمَادِى اَيَّامِ الْمُفَارَقَةِ وَلَنَا اَيْضًا اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ﴾ مُورِثُ التَّسَلِّي لِلْغُرَبَاءِ الْمَحْرُومِينَ وَالْعَجَبُ اَنَّ الْخَاطِرَ مُتَوَجِّهٌ اِلَى اَحْوَالِكُمْ دَائِمًا مَعَ عَدَمِ اِلْتِفَاتِكُمْ هٰذَا كُلِّهِ وَمُرِيدٌ لِكَمَالِكُمْ وَقَدْ كُنْتُ اَمْسِ عَقَدْتُ مَجْلِسَ السُّلُوكِ بَعْدَ صَلَاةِ الصُّبْحِ فَظَهَرَ اَنَّ الْخِلْعَةَ الَّتِي كَانَتْ لِيَ انْفَصَلَتْ عَنِّي وَتَوَجَّهْتُ اِلَى خِلْعَةٍ اُخْرَى مَكَانَهَا فَوَقَعَ فِي الْخَاطِرِ اَنَّ هٰذِهِ الْخِلْعَةَ الزَّائِلَةَ هَلْ يُعْطَاهَا شَخْصٌ اَمْ لَا وَكُنْتُ اَتَمَنَّى اَنَّهَا اُعْطِيهَا وَلَدِى الْاَرْشَدُ مُحَمَّدُ مَعْصُومُ فَرَأَيْتُ بَعْدَ لَمْحَةٍ اَنَّ وَلَدِى قَدْ اُعْطِيَهَا وَاُلْبِسَهَا بِالتَّمَامِ وَكَانَتْ تِلْكَ الْخِلْعَةُ الزَّائِلَةُ كِنَايَةً عَنْ مُعَامَلَةِ الْقَيُّومِيَّةِ الَّتِي تَتَعَلَّقُ بِالتَّرْبِيَةِ وَالتَّكْمِيلِ وَكَانَتْ هِيَ الْبَاعِثَةَ عَلَى ارْتِبَاطِ هٰذِهِ الْعَرْصَةِ الْمُجْتَمَعَةِ فَاِذَا انْتَهَتْ مُعَامَلَةُ هٰذِهِ الْخِلْعَةِ الْجَدِيدَةِ اِلَى آخِرِهَا وَصَارَتْ مُسْتَحَقَّةً لِلْخَلْعِ نَرْجُو مِنْ كَمَالِ الْكَرَمِ اَنْ يُعْطِيَهَا وَلَدِى الْاَعَزُّ مُحَمَّدُ سَعِيدُ وَهٰذَا الْفَقِيرُ يَسْأَلُ ذٰلِكَ بِالتَّضَرُّعِ عَلَى الدَّوَامِ وَيَفْهَمُ اَثَرَ الْاِجَابَةِ وَيَجِدُ وَلَدِى مُسْتَحِقًّا لِهٰذِهِ الدَّوْلَةِ ﴿ع﴾ **لَا عُسْرَ فِي اَمْرٍ مَعَ الْكِرَامِ** ۞ وَالْاِسْتِعْدَادُ اَيْضًا مِنْ عَطَائِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى ﴿شِعْرٌ﴾

مَا جِئْتُ مِنْ بَيْتِي بِشَيْءٍ اَوَّلاً ۞ وَمَنَحْتَنِي مَا بِي وَاِنِّي بَعْضُ ذَا

قَالَ اللّٰهُ تَعَالَى ﴿اِعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ﴾ وَاعْلَمُوا اَنَّ الشُّكْرَ عِبَارَةٌ عَنْ صَرْفِ الْعَبْدِ جَمِيعَ مَا اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ مِنَ الْجَوَارِحِ وَالْقُوَى الظَّاهِرِيَّةِ وَالْبَاطِنِيَّةِ اِلَى مَا خَلَقَهَا اللّٰهُ وَاَعْطَاهُ لِاَجْلِهِ لَوْلَاهُ لَمَا حَصَلَ الشُّكْرُ وَاللّٰهُ الْمُوَفِّقُ وَمِثْلُ هٰذِهِ الْعُلُومِ مِنَ

الاَسْرَارِ الْخَفِيَّةِ وَاِنْ قُلْنَاهُ جِهَارًا وَلٰكِنَّهُ لاَزِمُ الاِخْفَاءِ لِئَلاَّ يَفْتَتِنَ النَّاسُ ثُمَّ اِنَّ ذَاكَ الْمُشْكِلَ الَّذِى كَانَ فِىَّ مِنْ اَنَّ تِلْكَ الْمُعَامَلَةَ لَعَلَّهَا فِى عَالَمِ الْمِثَالِ قَدِ انْحَلَّ فِى هٰذِهِ الاَيَّامِ وَلَمْ يَبْقَ فِيهِ خَفَاءٌ اَصْلاً وَلَعَلَّ لِرُوحَانِيَّةِ الْخَواجَهْ مُعِينِ الدِّينِ أَيْضًا مَدْخَلاً فِى هٰذَا الْمَعْنَى وَلَعَلَّ ذٰلِكَ الْمُشْكِلَ بَاقٍ فِى خَاطِرِ مُحَمَّدٍ مَعْصُومٍ.

TÜRKÇE ANLAMI

- **Oğlu Hâce Muhammed Said İle Muhammed Masum Hazretlerine gönderilmiştir**
- **Bir takım mertebelere ulaştıklarını müjdelemektedir**

Hamd, Allah Teâlâ'yadır. O'nun seçtiği kullarına selam olsun.

Değerli çocuklarım zahir ve batın hallerine dair epey uzun bir zamandır bir şey yazmadılar. Belki de bunun sebebi unutmaları, ayrılık zamanın hayli uzamasından kaynaklanan uzaktakilerden gafil kalmalarıdır. Bizim de merhametlilerin en merhametlisi olan Allah'ımız vardır. Biçare gariplerin tesellisi *"Allah kuluna kafi değil midir?"*[30] ayetidir.

Hayret edilecek olun şudur ki, sizin bütün bu ilgisizliğinize rağmen gönlüm daima sizin hallerinize teveccüh halindedir, kemalinizi arzu etmektedir. Daha dün sabah namazından sonra sessiz bir şekilde oturmuştum. Gördüm ki, bana ait olan hil'at benden ayrıldı ve başka bir hil'at bana teveccüh ederek onun yerini aldı. Derken hatırıma, ayrılmış olan hil'at bir şahsa acaba verilecek midir, diye geldi. O hil'atın reşit oğlum Muhammed Masum'a verilmesini temenni ediyordum. Bir müddet sonra hil'atın oğluma verildiğini gördüm, onu tamamen giymişti. Üzerimden ayrılan hil'at, terbiye ve tekmil ile alakalı ve bu meydandaki kitleyle irtibata sebep olan kayyımlık muamelesinden kinayedir.

Bu yeni hil'atin muamelesi de nihayete erip artık çıkarılması gerektiğinde[31] son derece kerem sahibi Allah Teâlâ'dan onu aziz oğ-

---

[30] Zümer, 36.

[31] Yani İmam Rabbanî (k.s.) Hazretlerinin oğlu Muhammed Masum vefat ettiğinde...

lum Muhammed Said'e vermesini arzu etmekteyiz. Bu fakir her daim tazarru ile bunu istemektedir. Duasının kabul olunacağının işaretlerini de görmekte ve oğlunu bu bahtiyarlığa ehil bulmaktadır.

Kerem sahiplerinin hiçbir işinde zorluk yoktur.

Evimden bir şey getirmedin ben önceden de
Elimdekini sen verdin ben de ondan bir parça

Allah Teâlâ buyuruyor ki: ***"Çalışın ey Davud hanedanı, şükür için çalışın. Ama kullarım içinde şükreden azdır"***[32]

Bilesiniz ki, şükür; kulun Allah Teâlâ'nın kendisine vermiş olduğu zahiri ve batini azalarının ve güçlerinin hepsini, ne için yaratılmış ve kula ne için verilmiş ise onun için kullanmaktır. Başarıyı veren Allah Teâlâ'dır. Bu tür ilimler, her ne kadar biz açıktan söylemiş olsak da, insanlar fitneye düşmesin diye, saklı tutulması gereken ilimlerdir. Sonra bu muamelenin misal aleminde gerçekleşmiş olabileceğine dair içimdeki müşkil de bu günlerde ortadan kalktı. Kesinlikle bir kapalılık kalmadı. Bu duruma Hâce Muînüd-din'in de bir etkisinin olabileceğini düşünmekteyim. Belki de Muhammed Masum'un hatırında hâlâ o müşkil duruyordur.

KELİME ANLAMI

104. ≺ اَلْمَكْتُوبُ الرَّابِعُ وَالْمِائَةُ Yüz dördüncü mektup *(Kime gönderilmiştir?)* **اِلَى الْحَضَرَاتِ ذَوِى الْبَرَكَاتِ Bereket sahibi hazretler حَضْرَةِ الْمَخْدُومْ زَادَهْ Hazreti Mahdumzade اَلْخَواجَهْ مُحَمَّدِ سَعِيدِ Hâce Muhammed Said وَحَضْرَةِ الْمَخْدُومْ زَادَهْ Ve Hazreti Mahdumzade اَلْخَواجَهْ مُحَمَّدِ مَعْصُومِ Hâce Muhammed Masum'a** *(Ne hakkındadır?)* **فِى بِشَارَتِهِمَا İkisini müjdeleme hakkındadır** *(Ne ile?)* **بِالْوُصُولِ اِلَى بَعْضِ الْمَرَاتِبِ Bazı mertebelere ulaşmakla. ≻**

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ Hamd Allah'a وَسَلاَمٌ Selam ise عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى Seçtiği kullarına olsun لَمْ يَكْتُبِ الْاَوْلاَدُ الْكِرَامُ Kıymetli evlatlarım yazmadılar مُنْذُ مُدَّةٍ Bir süreden beri *(Ne yazmadılar?)* شَيْئًا Hiçbir şey *(Neden?)* مِنْ اَحْوَالِهِمُ الظَّاهِرَةِ وَالْبَاطِنَةِ Zahiri ve bâtini

---

[32] Sebe', 13.

وَلَعَلَّ ذٰلِكَ Belki de bu بِسَبَبِ طُرُوِّ النِّسْيَانِ وَالذُّهُولِ Unutkanlık ve dalgınlığın arız olması sebebiyledir *(Neden?)* عَنْ حَالِ الْمَهْجُورِينَ Terkedilmişlerin halinden *(Hangi vesileyle?)* بِوَاسِطَةِ تَمَادِى اَيَّامِ الْمُفَارَقَةِ Ayrılık günlerinin uzaması vesilesiyle وَلَنَا اَيْضًا Bize de اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ Merhametlilerin en merhametlisi vardır مُورِثُ التَّسَلِّي Teselli vermektedir *(ayeti)* اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ Allah kuluna yetmez mi? *(Kime?)* لِلْغُرَبَاءِ الْمَحْرُومِينَ Mahrum gariplere وَالْعَجَبُ Ne gariptir ki, اَنَّ الْخَاطِرَ Benim aklım مَعَ عَدَمِ الْتِفَاتِكُمْ هٰذَا مُتَوَجِّهٌ اِلَى اَحْوَالِكُمْ دَائِمًا Sürekli sizin hallerinize yöneliktir كُلِّهِ Sizin tüm bu ilgisizliğinize rağmen وَمُرِيدٌ لِكَمَالِكُمْ Ve sizin kemalinizi istemektedir وَقَدْ كُنْتُ اَمْسِ عَقَدْتُ Ben daha dün kurmuştum *(Ne?)* مَجْلِسَ السُّلُوكِ Sülük meclisi *(Ne zaman?)* بَعْدَ صَلَاةِ الصُّبْحِ Sabah namazından sonra فَظَهَرَ Ve göründü ki, اَنَّ الْخِلْعَةَ الَّتِى كَانَتْ لِى Benim olan hilat, kaftan اِنْفَصَلَتْ عَنِّى Benden ayrıldı gitti وَتَوَجَّهْتُ Ve ben de yöneldim *(Neye?)* اِلَى خِلْعَةٍ اُخْرٰى مَكَانَهَا Onun yerine başka bir hilata فَوَقَعَ فِى الْخَاطِرِ Ve aklıma geldi ki, اَنَّ هٰذِهِ الْخِلْعَةَ الزَّائِلَةَ Şu giden hilat هَلْ يُعْطَاهَا شَخْصٌ Başka birine verilir mi? اَمْ لَا Yoksa verilmez mi? وَكُنْتُ اَتَمَنّٰى Ve istiyordum *(Neyi?)* اَنَّهَا اُعْطِيَهَا Onun verilmesini *(Kime?)* وَلَدِى الْاَرْشَدُ Pek reşit oğlum مُحَمَّدٌ مَعْصُومٌ Muhammed Masum'a فَرَأَيْتُ بَعْدَ لَمْحَةٍ Ve biraz sonra gördüm ki, اَنَّ وَلَدِى قَدْ اُعْطِيَهَا O, oğluma verildi وَالْبِسَهَا بِالتَّمَامِ Ve ona tamamen giydirildi وَكَانَتْ تِلْكَ الْخِلْعَةُ الزَّائِلَةُ Ve bu giden hilat كِنَايَةً Kinaye idi *(Neden?)* عَنْ مُعَامَلَةِ الْقَيُّومِيَّةِ Kayyumiyet muamelesinden اَلَّتِى تَتَعَلَّقُ Ki o alakalıdır *(Ne ile?)* بِالتَّرْبِيَةِ وَالتَّكْمِيلِ Terbiye ve tekmil ile وَكَانَتْ هِىَ الْبَاعِثَةَ Ve o sebep idi *(Neye?)* عَلَى ارْتِبَاطِ هٰذِهِ الْعَرْصَةِ الْمُجْتَمَعَةِ Şu toplanılan yerin irtibatına فَاِذَا انْتَهَتْ Ve vardığında *(Ne?)* مُعَامَلَةُ هٰذِهِ الْخِلْعَةِ الْجَدِيدَةِ Bu yeni hilatin muamelesi *(Nereye?)* اِلَى آخِرِهَا Sonuna وَصَارَتْ مُسْتَحَقَّةً لِلْخَلْعِ

Ve çıkarılmaya müstahak olduğunda نَرْجُو مِنْ كَمَالِ الْكَرَمِ Allah'ın fazlı kereminden umuyoruz *(Neyi?)* اَنْ يُعْطِيَهَا Onun verilmesini *(Kime?)* وَلَدِى الْاَعَزُّ Pek aziz evladım مُحَمَّدُ سَعِيدُ Muhammed Said'e وَهٰذَا الْفَقِيرُ Ve bu fakir يَسْأَلُ ذٰلِكَ Bunu istemektedir *(Nasıl?)* بِالتَّضَرُّعِ عَلَى الدَّوَامِ Sürekli yalvararak وَيَفْهَمُ اَثَرَ الْاِجَابَةِ Ve kabul eserini hissetmektedir وَيَجِدُ وَلَدِى مُسْتَحَقًّا Ve oğlumu müstahak bulmaktayım *(Neye?)* لِهٰذِهِ الدَّوْلَةِ Bu devlete ﴿ع﴾ Mısra: لاَ عُسْرَ Zorluk yoktur *(Nerede?)* فِى اَمْرٍ مَعَ الْكِرَامِ Kerem sahipleriyle yapılan işte وَالْاِسْتِعْدَادُ أَيْضًا Kabiliyet dahi مِنْ عَطَائِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى Yüce ve subhan olan Allah'ın vergisidir ﴿شِعْرٌ﴾ Şiir:

مَا جِئْتُ Getirmedim *(Nereden?)* مِنْ بَيْتِى Evimden *(Ne?)* بِشَيْئٍ Hiçbir şey اَوَّلاً Öncelikle وَمَنَحْتَنِى Sen bana ihsan ettin *(Neyi?)* مَا بِى Bende olanı وَاِنِّى Ve ben بَعْضُ ذَا Onun bir kısmıyım.

قَالَ اللّٰهُ تَعَالَى Yüce Allah buyurdu ki: اِعْمَلُوا Çalışın آلَ دَاوُدَ Ey Davud hanedanı شُكْرًا Şükür için (çalışın) وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِىَ الشَّكُورُ Kullarımdan şükreden azdır. وَاعْلَمُوا Biliniz ki, اَنَّ الشُّكْرَ عِبَارَةٌ Şükür ibarettir *(Neden?)* عَنْ صَرْفِ الْعَبْدِ Kulun harcamasından *(Neyi?)* جَمِيعَ مَا اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ Allah'ın ona ihsan ettiği tüm مِنَ الْجَوَارِحِ وَالْقُوَى الظَّاهِرِيَّةِ وَالْبَاطِنِيَّةِ Zahiri ve bâtini güç ve kuvvetini *(Neye harcamasıdır?)* اِلَى مَا خَلَقَهَا اللّٰهُ Allah'ın onları (kendisi için) yarattığı وَاَعْطَاهُ لِاَجْلِهِ Ve onun için verdiği şeye *(Öyle şey ki,)* لَوْلاَهُ Eğer o olmasaydı لَمَا حَصَلَ الشُّكْرُ Şükür hasıl olmazdı وَاللّٰهُ الْمُوَفِّقُ Başarıya ulaştıran Allah'tır وَمِثْلُ هٰذِهِ الْعُلُومِ Bu gibi ilimler مِنَ الْاَسْرَارِ الْخَفِيَّةِ Gizli sırlardandır وَاِنْ قُلْنَاهُ جِهَارًا Her ne kadar biz onu açıkça söylesek de وَلٰكِنَّهُ لاَزِمُ الْاِخْفَاءِ Ancak onun gizlenmesi gerekir *(Niye?)* لِئَلاَّ يَفْتَتِنَ النَّاسُ İnsanlar fitneye düşmesin diye ثُمَّ اِنَّ مِنْ اَنَّ تِلْكَ الْمُعَامَلَةَ ذَاكَ الْمُشْكِلَ الَّذِى كَانَ فِى Sonra bende olan şu sorun (ki o da)

قَدِ انْحَلَّ فِى هٰذِهِ (sorunu) Galiba misal alemindedir لَعَلَّهَا فِى عَالَمِ الْمِثَالِ Bu muamele الْاَيَّامِ Şu günlerde çözülüverdi وَلَمْ يَبْقَ فِيهِ خَفَاءٌ اَصْلاً Onda hiçbir kapalılık kalmadı وَلَعَلَّ لِرُوحَانِيَّةِ الْخَواجَهْ مُعِينِ الدِّينِ اَيْضًا Galiba Hâce Muiniddin'in ruhaniyetinin de مَدْخَلاً فِى هٰذَا الْمَعْنَى Bu manada bir etkisi vardır وَلَعَلَّ ذٰلِكَ الْمُشْكِلَ Ve sanırım bu sorun بَاقٍ فِى خَاطِرِ مُحَمَّدٍ مَعْصُومٍ Hala Muhammed Masum'un aklındadır.